

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia
nauczania w zakładach karnych

Na podstawie art. 134 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm. ¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych (Dz. U. Nr 37, poz. 337) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W zakładach karnych i aresztach śledczych, zwanych dalej „zakładami”, prowadzi się nauczanie skazanych i tymczasowo aresztowanych, zwanych dalej „osadzonymi”, w celu zapewnienia im możliwości uzyskania wykształcenia podstawowego i gimnazjalnego, a także możliwości zdobycia wiedzy ogólnej i kwalifikacji zawodowych w szkołach ponadgimnazjalnych albo uzyskania wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych, zwanych dalej „szkoleniami kursowymi.”;

2) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a.1. Szkolenia kursowe dla osadzonych są prowadzone przez szkoły i ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego funkcjonujące przy zakładach, zwane dalej „ośrodkami”, lub zewnętrzne osoby prawne lub fizyczne.
2. Szkolenia kursowe są realizowane jako zadania zlecone przez dyrektorów zakładów.”;

1) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648 oraz z 2007 r. Nr 123, poz. 849.

- 3) w § 4 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust.2 w brzmieniu:
„2. Do organizowania i prowadzenia szkoleń kursowych dla osadzonych mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w sprawie uzyskiwania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych (Dz. U. Nr 31, poz. 216).”;
- 4) § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 6. 1. Tymczasowo aresztowany może uczestniczyć w nauczaniu w zakresie szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoleniu kursowym, jeżeli jest prowadzone w wyodrębnionym oddziale zakładu, a nie sprzeciwiają się temu względy porządku i bezpieczeństwa.”;
- 5) § 8 otrzymuje brzmienie:
„§ 8. Dyrektor zakładu, przy którym funkcjonuje szkoła lub ośrodek, stwarza warunki i zapewnia odpowiednie środki finansowe do ich funkcjonowania.”;
- 6) § 11 otrzymuje brzmienie:
„§ 11.1. Organizację nauczania w szkole i szkoleń kursowych w ośrodku określa arkusz organizacji sporządzany na każdy semestr przez dyrektora szkoły lub ośrodka w uzgodnieniu z dyrektorem zakładu.
2. Arkusz organizacji, o którym mowa w ust.1, zatwierdza Dyrektor Generalny Służby Więziennej.”;
- 7) § 31-36 otrzymują brzmienie:
„§ 31.1. Dyrektor zakładu, w ramach posiadanych środków, może organizować dla skazanych szkolenia kursowe.
2. Szkolenia kursowe mogą być w całości lub częściowo odpłatne.
3. Wysokość odpłatności za udział w szkoleniu kursowym określa dyrektor zakładu.
§ 32.1. Do szkolenia kursowego kwalifikuje się przede wszystkim osadzonych dorosłych, bez zawodu lub wymagających przekwalifikowania zawodowego, gdy czas pozostały do końca kary nie jest krótszy niż okres trwania tego szkolenia kursowe.
2. Przy kwalifikowaniu i wycofywaniu osadzonych ze szkoleń kursowych stosuje się odpowiednio przepisy § 13 oraz § 16-18.
§ 33. Plany szkoleń kursowych, na dany rok kalendarzowy, zatwierdzają dyrektorzy okręgowi Służby Więziennej dla zakładów im podległych.
§ 34. Rekrutację osadzonych do szkolenia kursowego prowadzi dział penitencjarny zakładu organizującego to szkolenie.
§ 35.1. Warunkiem przyjęcia osadzonego do szkolenia kursowego jest uzyskanie przez niego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do

wykonywania pracy, do której osadzony uzyskuje przygotowanie w wyniku ukończenia tego szkolenia.

2. Orzeczenie lekarskie, o którym mowa w ust. 1, osadzony uzyskuje w zakładzie, w którym przebywa przed przetransportowaniem go do zakładu organizującego szkolenie kursowe.

§ 36.1. W przypadku realizacji szkoleń kursowych przez szkołę funkcję kierownika szkolenia kursowego zleca się dyrektorowi szkoły lub upoważnionemu przez niego innemu pracownikowi pedagogicznemu szkoły.

2. Obowiązki sekretarza szkolenia kursowego zleca się sekretarzowi szkoły lub innemu pracownikowi zakładu.”;

8) skreśla się § 37 – 39;

9) § 40 otrzymuje brzmienie:

„§ 40. Osadzony, który ukończył szkolenie kursowe, otrzymuje zaświadczenie o jego ukończeniu. Przepis § 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

10) w § 41 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązkowe nauczanie, o którym mowa w ust. 1, prowadzą szkoły podstawowe, gimnazja, a także szkoły ponadgimnazjalne.”;

11) w § 42 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, dyrektor zakładu, po uzyskaniu zgody organu dysponującego na udział tymczasowo aresztowanego w nauczaniu, zleca jego nauczanie szkole prowadzonej przy zakładzie lub odpowiedniej szkole prowadzonej przez samorząd terytorialny, jeśli przy zakładzie nie funkcjonuje szkoła.”;

12) w § 43 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Nauczanie osadzonych, o których mowa w § 41, jest prowadzone w oparciu o ramowe plany nauczania szkół dla dorosłych.”.

§ 2.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości

W porozumieniu:

Minister Edukacji Narodowej

UZASADNIENIE

Proponowane zmiany w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 lutego 2004 r. w *sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia nauczania w zakładach karnych* (Dz. U. Nr 37, poz. 337) wynikają z konieczności dostosowania przepisu do zmian jakie nastąpiły w prawie oświatowym oraz organizacji nauczania w szkolnych i pozaszkolnych formach kształcenia osób dorosłych.

Zmiany wywołane reformą systemu oświaty publicznej spowodowały, iż szkoły ponadpodstawowe przestały funkcjonować. Zastąpiły je szkoły ponadgimnazjalne. Zachodzi zatem konieczność skreślenia w tekście rozporządzenia określeń „ponadpodstawowe” odnoszące się do szkół organizowanych na podbudowie programowej ośmioletniej szkoły podstawowej i pozostawienie jedynie określenia „ponadgimnazjalne”, które w tekście rozporządzenia ujęte było w nawias.

Zaproponowana zamiana używanego w dotychczasowym przepisie określenia „kursy zawodowe” na „szkolenia kursowe” wynika z konieczności dostosowania treści przepisu do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. w *sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych* (Dz. U. Nr 31, poz. 216). Nowy przepis Ministra Edukacji i Nauki wprowadza katalog pozaszkolnych form kształcenia, w tym dwie formy szkoleń kursowych t.j. kurs i kurs zawodowy, różniące się wyraźnie co do treści programowych jak i czasu trwania nauki. A zatem, zamiana określenia „kursy zawodowe”, mającego dotychczas zastosowanie do wszystkich form pozaszkolnego kształcenia zawodowego skazanych, stała się konieczna.

Założenie z dniem 19.03.2008 r. przez Ministra Sprawiedliwości pierwszego Ośrodka Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego przy Zakładzie Karnym

w Tarnowie, prowadzącego szkolenia kursowe dla skazanych, powoduje konieczność dodania § 3a oraz zmianę brzmienia § 8 i 11 uwzględniającą funkcjonowanie ośrodków.

Zaproponowana zmiana zapisu § 33 wynika z konieczności przeniesienia dotychczasowych kompetencji Dyrektora Generalnego Służby Więziennej do zatwierdzania planów szkoleń kursowych, do kompetencji dyrektorów okręgowych Służby Więziennej. Znacząco zwiększająca się liczba szkoleń kursowych prowadzonych w zakładach karnych z 69 w 2004 r. do 707 w 2007 r. powoduje, że ocena zasadności prowadzenia szkoleń kursowych ich rodzaju oraz liczby przez poszczególne zakłady powinna odbywać się na poziomie okręgowych inspektoratów Służby Więziennej, a dyrektor okręgowy powinien

zatwierdzać roczny plan szkoleń kursowych prowadzonych przez podległe mu zakłady.

Zmiana brzmienia § 36 wynika z faktu, iż proponuje się inne podejście do organizowania i prowadzenia szkoleń kursowych przez szkoły przywieźienne. W 2004 r., kiedy redagowano treść rozporządzenia, w zakładach karnych przeprowadzano niewielką liczbę szkoleń kursowych. Angażowano wtedy, do przeprowadzenia szkoleń kursowych, prawie wyłącznie kadre pedagogiczną szkół. Prowadzenie szkoleń kursowych traktowano jako zadanie własne szkół. Zadania kierownika i sekretarza kursu były realizowane nieodpłatnie. Obecnie, kiedy liczba prowadzonych szkoleń kursowych wzrosła wielokrotnie i będzie rosła w latach następnych, a prowadzenie szkoleń zleca się w większości zewnętrznym instytucjom szkolącym, przyjmuje się zasadę, że szkolenia kursowe realizowane przez szkoły są również zadaniami zleconymi. A zatem, kiedy szkolenie kursowe skazanych jest organizowane przez zakład, przy którym prowadzona jest szkoła, dyrektor zakładu może zlecić jego realizację szkole. Z uwagi jednak na fakt, iż szkoła nie jest jednostką budżetową i nie posiada osobowości prawnej, kierownika kursu, sekretarza i kadre szkolącą zatrudnia dyrektor zakładu.

Skreślenie § 37-39 oraz zmiana brzmienia § 40 wynika z konieczności dostosowania zasad organizacji i prowadzenia szkoleń kursowych do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 r. ***w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych.***

Nowe brzmienie § 42, ust. 3 poszerza zakres regulacji o sytuację, kiedy nieletni - tymczasowo aresztowany przebywa w oddziale aresztu śledczego zakładu karnego, przy którym funkcjonuje szkoła przywieźienna. W takiej sytuacji obowiązkowe nauczanie organizuje szkoła prowadzona przy tym zakładzie karnym.

Nauczanie obowiązkowe osadzonych – nieletnich, prowadzone jest w warunkach izolacji. W większości przypadków w formie indywidualnego nauczania. Nie jest zatem możliwe, aby nauczanie tych osób odbywało się w oparciu o ramowe plany nauczania szkół dla dzieci i młodzieży, z uwzględnieniem takich przedmiotów jak: plastyka, muzyka, technika czy też wychowanie fizyczne. Zachodzi zatem konieczność zastosowania, w nauczaniu tych osób, ramowych planów nauczania szkół dla dorosłych.

Materia objęta projektowaną ustawą nie stanowi przedmiotu regulacji prawa wspólnotowego.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz.2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, stosownie do przepisów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz.1414).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja.

Projektowana regulacja ma zastosowanie do szkół, zespołów szkół, centrów kształcenia ustawicznego, ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego funkcjonujących przy zakładach karnych oraz tych zakładów.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia został uzgodniony z Panem Bronisławem Ogonkiem-Obierzyńskim - Przewodniczącym Niezależnego Samorządowego Związku Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa, który posiada upoważnienie L.dz.FZZIV/246/15/01/08 z dnia 15 stycznia 2008 r., do reprezentowania Forum Związków Zawodowych jako sygnatariusza Komisji Trójstronnej przed Ministerstwem Sprawiedliwości w sprawach dotyczących funkcjonariuszy i pracowników Służby Więziennej.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Przedmiotowa regulacja nie spowoduje poniesienia dodatkowych wydatków z budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym także na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.